

NAUJIENOS

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D.C. 20540

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXVII

Price 25c

Šeštadienis-pirmadienis — Saturday-Monday, Nov. 15-17, 1980

Nr. 222

RUSAI TURI KRAUSTYTIS IŠ AFGANISTANO

ESTAI IR LATVIAI MADRIDE

JAV Esių Tautinės Tarybos atstovas Madrido tarptautinės konferencijos metu bus Simonson. Pagrindiniai Amerikos Latvių Sąjungos atstovai Madride bus jos pirmininkas Riekstins ir dr. V. Klive. Iš viso į Madridą iš JAV vyksta apie 30 latvių, jų tarpe latvių pirmiaujančieji veikėjai I. Spilners ir O. Pavlovskis. Numatoma, kad dar apie 10 latvių atvyks iš Kanados ir iš Europos valstybių. Be to — apie tuzinas estų konferencijos metu bus Madride atvykę iš Švedijos ir kitų Europos valstybių.

LATVIŲ INFORMACIJA MADRIDE

Laisvųjų Pasaulio Latvių Federacijos informacijų biuras Madride veikia jau keletas savaičių. Jam vadovauja J. Kadelis. Jis jau buvo suaukęs kelias spaudos konferencijas.

RUSIFIKACIJA LATVIJOJE

Latvių informacijos biuletenis nusiskundžia okupantų vykdoma rusifikacija Latvijoje. Paduodami šie faktai: 1945 m. Latvijoje dar buvo išleista 81 knyga latviškai, o 1977 m. jau tik 52. Latvijoje 1945 m. dar buvo leidžiamas 71 žurnalas latviškai, o 1977 m. tik 52; latviškų laikraščių 1935 m. buvo 71, 1970 m. tas skaičius buvo sumažėjęs iki 65, o 1977 m. tebuvo 61.

PROF. PARMING APIE PABALTIECIUS

Maryland, universiteto profesorius Tonu Parming paruošė studiją apie pabaltiečių išeivių veiklą. Jis pabrėžia pabaltiečių laimėjimą, kad JAV kongrese Pabaltijo valstybių reikalai iškelti proporcingai daugiau, negu kitų kraštų, tačiau pabaltiečių grupės dar nėra užmezgusios reikiamų ryšių su didžiais Amerikos informacijos, komunikacijos šaltiniais. Apgailestauja, kad permažai pabaltiečių įamuoju gilinasi į rusiškas studijas ir gali pradėti trukti pasirodusių pabaltiečių tarnautojų Amerikos Balse, Radio Free Europe (Radio Liberty). Apie šią prof. Parming studiją plačiau pafinormavo Jungtinis Pabaltiečių Komitetas Washingtone.

ALT informacija

— Penktadienį aukštesnė kaimo 6612.

KALENDORĖLIS

Lapkričio 15: Kolumba, Albertas, Norda, Sniegėna, Vaidila.

Lapkričio 16: Gertrūda, Edmundas, Opainė, Aiškutis, Zadvainis.

Lapkričio 17: Elzbieta, Alfėjus, Gilvinė, Goda, Getautas.

Saulė teka 6:34, leidžiasi 4:30. Oras vėsus, vakare gali lyti.

PAVOJUS, GAZOLINO TANKUI UŽSIDĖGUS

WASHINGTON. — Savininkams, kurie turi automobilius Toyota Corona ar Toyota Corolla gamybos tarp 1970 ir 1979 metų modelių, yra pavojus, kad jų automobilių gazolino tankai užsidegtų laike staiga sutrenkimo. Del tokio tanko užsidegimo jau yra užregistruota daugiau 10-ties mirčių.

Toyotos bendrovės atstovas paneigė tuos kaltinimus. Sako, jog patikrinus projektą ir konstrukciją, viskas rasta tvarkoje. Bet Los Angeles mieste yra skundas, kad jau 1970 metais tankas užsidegė, nors susidūrusi mašina mažu greičiu važiuo. 1973 metais kita mašina, važiuojanti 40 mylių greičiu, dūrė į Toyotos Corona galą; gazolino tankas užsidegė ir per sekundę liepsnos apsupo sėdynes.

Apdraudų institutas jau yra užregistravęs 19 didelių nelaimių su Toyotos gazolino tankų užsidegimais, kurių pasekoje 10 žmonių žuvo.

Joan M. Claybrook, greitkelių judėjimo saugumo administratorė, pareiškė, jog Toyotos gazolino tankų užsidegimas yra dar tikrinamas.

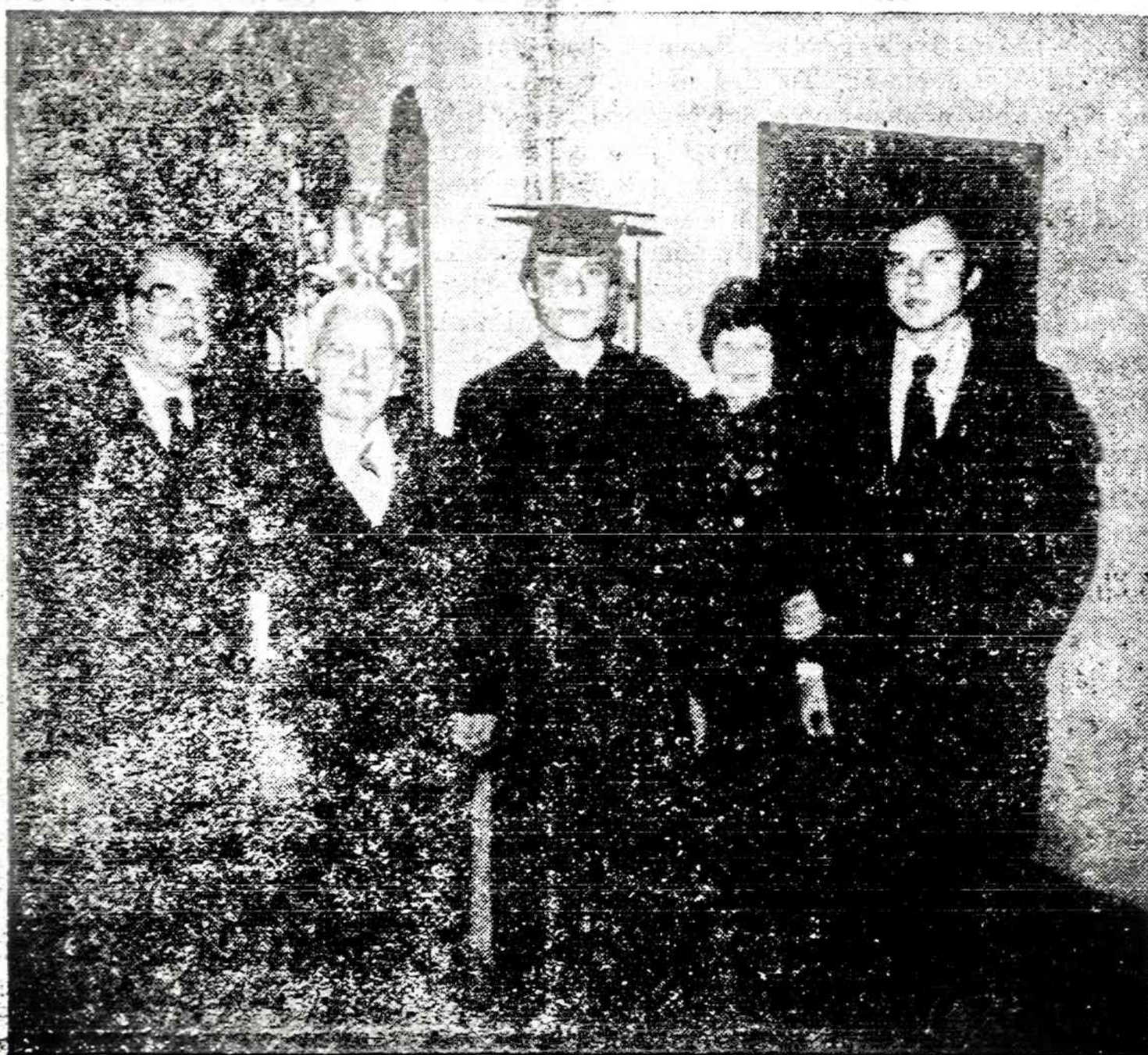
NELAIMĖ SU ABC IR NBC REPORTERIAIS

MIAMI. — ABC ir NBC žinių agentūrų reporteriai filmavo įvykius apie Cayo Lobos saloje prievartą grąžinamus haitiečius. Malūnsparnis su trimis reporteriais — George Snow iš NBC ir Jay Randall Fairbairn bei Dan Cefano iš ABC negrįžo į Miami. Manoma, kad malūnsparnis įkrito į vandenyną.

Miami pakraščio sargai neranda jokių pėdsakų, jokių malūnsparnio dalių.

— Tropikinė audra Jeanne įgavo didesnį greitį ir suka į šiaurę, sudarydama pavojų rytiniam Texas pakraščiu ir Louisianos valstijai.

— Kinija jau tapo populiari Amerikos turistų tarpe. 1979 metais jau apie 15.000 Amerikos turistų aplankė Kiniją.

JAUNAS BALZEKAS BAIGĖ MOKYKLĄ

Paveiksle (iš kairės į deš.) stovi: Stanley Balzekas, Jr., Stanley Balzekas, Sr., Stanley Balzekas III, Emily Balzekas ir Robert Balzekas. Stanley Balzekas III (vidury su kepure), baigęs John Marshall teisų mokyklą, rengiasi praktikuoti teisę Chicagoje ir padėti Balzekams vesti įvairių biznį.

IRANAS SUDARĖ KOMITETĄ STUDIJUOTI AMERIKOS ATSAKYMĄ

MULA CHOMEINI TVIRTINA, KAD JAV NORI SUSKALDYTI ISLAMISKĄ PARLAMENTĄ

TEHERANAS. — Irano valdžia sudarė specialų komitetą studijuoti Amerikos atsakymą į parlamento rezoliuciją dėl 52 ikaitų paleidimo, tačiau diplomatai Irane ir Alžyre nėra optimistai. Alžyro diplomatai yra tarpininkai tarp Amerikos ir Irano.

Vienas Alžyro diplomatas pareiškė, kad mula Ruhollah Chomeini ir daugelis Irano diplomatų yra įsitikinę, jog amerikiečiai nori suskaldyti Irano parlamentą.

Iš Beiruto pranešama, kad grietstosios linijos parlamente vadas ir Aukščiausio teismo pirmininkas pareiškė, jei amerikiečiai nesutiks su visais reikalavimais, tai įkaltai bus teisiami re-

voliuciniame teisme. Alžyro radijas pranešė, kad specialus komitetas posėdžiavo visą dieną, bet jokių nutarimų ar išvadų nepadare. Daugumos įsitikinimu galutiną sprendimą padarys ir 52 ikaitų likimą nulems ne kas kitas, o tik mula Chomeini. Be to, parlamentas šeštadienį išsiskirsto vienai savaitėi švesti Moharam šventes. Sprendžiant iš visų duomenų, neatrodo, kad šiais metais įkaltai bus paleisti.

PLIENO RITULYS UŽMUŠĖ MOTERĮ

May ir Arthur Lewis automobilis sugedo Calumet greitkelyje netoli 103-čios gatvės apie 5 valandą popiet. Iš pro šalį važiuojančio sunkvežimio nukrito ant jų automobilio plieno ritulys, 1.400 svarų sunkumo, ir moterį mirtinai sumaugė. Vyras tuo metu buvo išlipęs iš mašinos ir liko sveikas.

— Geležies rūdies pristatymas į plieno liejyklas rugsėjo mėnesį krito 34 procentais. Šįmet per rugsėjo mėnesį gauta 8.1 milijono tonų, o pernai — 12.1 mil. tonų. Per devynis šių metų mėnesius pristatymas krito 27 procentais — iš 86 milijono tonų pernai šiuo laikotarpiu krito iki 62.7 mil. tonų šįmet.

— Trečiasis kandidatas prezidento pareigoms John Andersonas surinko 6.5% paduotų balsų ir pagal įstatymus jam priklauso \$4.164.906.

BURMISTRAI RUOŠIASI DERYBOMS SU NAUJA ADMINISTRACIJA

CHICAGA. — 18 didesnių miestų burmistrai suvažiavo Chicago aptarti miestų pagalbų reikalus. Savivaldybų pirmininkauja Gary miesto meras Richard Hatcher.

Didžiausias jų rūpestis, kad nebūtų nutraukta "Revenue Sharing" sistema ir įvairios kitos miestams paramos.

Jie išsiskirstė keturių asmenų komisijai, kuriai pirmininkaus R. Hatcher. Komisija važiuos Washingtoną pasikalbėti su Kongreso vadais ir Drew Lewis, Reagano atstovu valdžios pirmo komisijoje.

Hatcher pareiškė: "Mes norime būti tikri, kad balsuotojai būtų gerai atstovaujami ir jų balsas būtų išgirstas. Rinkimėsi kalbos pasibaigė ir mes norime su Reagano administracija dirbti draugiškoje dvasioje".

San Francisco burmistrė Diane Feinstein miano, kad miestai sudaro 70 proc. gyventojų ir ji susirūpinusi, kad miestai neviršų civilinių riaušių vietą, kaip buvo 1960 metais.

KUN. JESSE JACKSON PATARIMAS TĖVAMS

Kunigas Jesse Jackson, kalbėdamas tėvams, ragino juos tuojau daugiau susirūpinti vaikų pažanga moksle. Jeigu jie atsilieka, jiems padėti ir pasitarti su mokytojais. Prižiūrėti, kad vaikai mažiausiai dvi valandas mokintųsi namuose be jokių sutrukdyimų. Tikrinti vaikų pažymius kiekvieną kartą. Jei jie blogi, tartis su mokytojais.

Tie patarimai tiška visiems tėvams, kurie turi mokyklinio amžiaus vaikus.

GRIFFIN BELL REIKALAUJA ATSAUKTI RUSŲ KARIUS IŠ AFGANISTANO

VISOS VALSTYBES KRITIKAVO RUSŲ DEL UŽSI-SPYRIMO ARDYTI KONFERENCIJĄ

NACIŲ BENDRADARBIS TURI APMOKĖTI NUOSTOLIUS

Hayim Kalmich Jugoslavijoje turėjo medžiagų krautuvę. Karui kilus, Jugoslavijos kariuomenės buvo mobilizuotas ir vėliau pateko į nelaisvę. Vokiečiams užėmus tą Jugoslavijos rajoną, jo žmona ir sūnų išsiuntė į koncentracijos stovyklą, o krautuvę, kaip žydo, 1942 metais nacionalizavo.

K. Bruno irgi turėjo tokios rūšies krautuvę Belgrade, bet vokiečių bombos ją sudegino. Jam buvo pavesta Kalmicho krautuvę administruoti, kurią jis vėliau iš nacių už pusę kainos atpirko.

Kalmichas užvedė bylą Amerikos teisme, kad Bruno turėtų atlyginti už padarytus nuostolius. Dabar, pagal teisėjo John Powers Crowley sprendimą, K. Bruno turi sumokėti H. Kalmichui, kuris gyvena Montrealyje, \$78,540 ir 5% nuo tos sumos. Advokatas pareiškė, kad Bruno gyvena iš Social Security gautamų pajamų ir negali Kalmichui atlyginti.

KALVINAMAS JUODUJŲ ŽMONIŲ SAUDYMU

CINCINNATI (UPI). — Joseph Paul Franklin areštuotas ir įtariamas penkiose valstijose saudės ir juoduosius.

Cincinnati Post praneša, kad Franklin kalbėjosi telefonu su buvusiu žmona ir jai prisipažinęs apie žmogžudystes. Policija turinti to pasikalbėjimo juos-telės.

Pirmadienį teisme Franklin pareiškė, kad jis nekaltas. Ne jis nušovė David Martin, 18 metų, ir Ted Fields, 20 m., kada jie bėgiojo Salt Lake City parke rugpjūčio 20 dieną.

Be to, jis įtariamas nužudymais Johnstown, Pa., Indianapolis ir Oklahoma City. Taip pat apklausinėtus ryšium su Miestų lygos pirmininko Vernon Jordan sužėdumu.

AIRIŲ PARTIZANŲ BADO STREIKAS

LONDONAS (AP). — Šeši Airijos Respublikos Armijos (IRO) ir vienas Airių Tautos Laisvintojų Armijos (INLA) karys yra paskelbę bado streiką Maze kalėjime, netoli Belfasto. Jie reikalauja, kad jie būtų traktuojami kaip politiniai kaliniai, bet ne kaip kriminalistai.

Britų pareigūnas pareiškė, kad jeigu valdžia nusileis tiems, tai ir visi kiti IRO ir INLA nariai manys, kad jie gali žudyti ir gauti specialias sąlygas kalėjime.

Jie badauja jau 18 dienų. Geria tik kiek vandens ir ima druskos. "Jų gyvybė gali būti pavojuje, bet mes negalime nieko padaryti, kad tą jų streiką sustabdyti", pareiškė valdžios pareigūnas.

MADRIDAS, Ispanija. — JAV ambasadorius Griffin Bell, gavęs progos pareikšti JAV nuomonę apie Sovietų valdžios bandymus pakeisti iš anksto nustatytą Madrido konferencijos darbotvarkę, pažymėjo:

— Jeigu Sovietų valdžia nori atitolinti taiką pavoju, tai pirmas jos žingsnis turi būti atšaukimas visų Sovietų karo jėgų iš Afganistano, nes tik tai šis žingsnis galės išblaškyti juodus debesis, sukeltus tarp Rytų ir Vakarų.

Griffin Bell, JAV delegacijos pirmininkas Madrido konferencijoje, nurodė, kad Sovietų valdžia žiauriai elgėsi su tais žmonėmis, kurie pritarė Helsinkio konferencijos aktams ir sekė, kaip Sovietų valdžia tuos aktus jam atlyginti už padarytus nuostolius. Dabar, pagal teisėjo John Powers Crowley sprendimą, K. Bruno turi sumokėti H. Kalmichui, kuris gyvena Montrealyje, \$78,540 ir 5% nuo tos sumos. Advokatas pareiškė, kad Bruno gyvena iš Social Security gautamų pajamų ir negali Kalmichui atlyginti.

Bell patarė konferencijai iširti, kodėl Sovietų valdžia nesimėna priemonių Helsinkio nutarimams vykdyti ir vengė sudaryti sąlygas dabartinei padėčiai iširti. Visos valstybės paruošė informacijas apie pagrindinių žmogaus teisių ir tautų laisvų įvykdymą gyvenime, o Sovietų valdžia žmogaus teisių klausimą skaito vidaus reikalu ir nenori, kad kitos valstybės kištųsi į šiuos reikalus. Amerikiečiai reikalauja, kad būtų nagrinėjamas pagrindinių žmogaus teisių klausimas ne tik pačioje Rusijoje, bet ir rusų okupuotose kraštuose. Šiam klausimui pritarė ir visa eilė savo nuomones pareiškusių valstybių.

Trečiadienį ir ketvirtadienį pasisakė visa eilė Helsinkio akto pasirašiusių valstybių atstovų. Dauguma pasmerkė Sovietų Sąjungą ir reikalavo svarstyti darbotvarkėje numatytus klausimus. Jeigu Sovietų delegacija trauktųsi iš konferencijos, tai likusieji nariai tėtų pasitarimus ir imtųsi priemonių konferencijai tęsti. Tuo pačiu metu Madrido konferencijoje likusių valstybės imtųsi priemonių pareikšti Sovietų vyriausybę vykdyti Helsinkio nutarimus.

Sovietų valdžios pozicija gali pakenkti Helsinkio aktams ir pasaulio taikui. Jeigu Sovietų valdžia atsisakys bendradarbiauti, tai tada teks tarptautinius santykius pertvarkyti.

— Richard Moretti Muskegano priemiestyje, Wis., pradėjo statyti aukštesnį namą negu kaimynas, kuris turi pasistatęs \$18.000 vertės Saulės energijos surinkėją. Kaimynas skundėsi teismui, kad statomas namas užstos jam Saulę. Teisėjas Max Raskin rado, kad Moretti prisi-laiko visų zonos taisyklių ir negalima jam uždrausti to namo statyti.

Socialinis draudimas ir aprūpinimas

Redaguoja PRANAS SULAS

IV metai

Lapkričio 15, 1980, Nr. 51 (153)

Klausimus ir medžiagą siųsti: 4436 So. Washtenaw, Chicago, IL 60632

FEDERALINĖ ADMINISTRACIJA NUMATO STEIGTI NAUJĄ SVEIKATOS TARNYBĄ

JAV Senate svarstomas įstatymo projektas, kuris suteiktų ligoniui teisę, kaip sąlygą priklausyti senelių namų (nursing home) Medicare ir Medicaid programose ir gyventi privačiuose namuose, gaunant medicinos pagalbą ir \$100 mokesčių kreditą tiems asmenims, kurie išlaiko senelį.

Vadinamas Medicare Community Aktas numato padidinti federalinės valdžios dalį (šerą) Medicaid programoje toms valstijoms, kurios išplečia bendruomenės ir namų bazės alternatyvą, kaip suaugusiųjų vadinamus day-care centrus ir priv. namų sveikatos patarnavimą bei numato įkainavimą pagal paciento priėmimą tuose priv. namuose gyventi.

Senato bilius numato naujų sveikatos centrų steigimo ribotą skaičių arba suaugusiųjų, vadinamų day-care vizitų skaičių, kuriais būtų pagrįstas atsiskaitymas, pacientams, primokant nustatytas pinig. sumas. Šie vizitai būtų sąlyginiai ir pacientas turės galimybę įstaigas pasirinkti; ar priv. namuose teikiama pagalba arba senelių namus (nursing home).

Legislatura numatys pakeičiantį įkainavimą ir \$100 mokesčių kreditą toms seimoms, kurios rūpinsis pagalba seneliams jų namuose.

Jeigu šis įstatymo projektas bus geritu laiku Kongreso priimtas ir prezidento pasirašytas, kaip veikiantis įstatymas, sergančių vyresnio amžiaus žmonių būklė žymiai pagerėtų ir nebūtų tiek nusiskundimų senelių namuose teikiama pagalba.

Pr. Fabius

FEDERALINĖS ADMINISTRACIJOS Taisyklės PADES APSAUGOTI KILNOJAMŲJŲ NAMŲ PIRKEJUS

Federalinė Prekybos komisija numato judomųjų namų indus, turėdama galvoje, kad strigę. Komisija rekomenduoja reikalingą apsaugą tokioms taisyklėms, kurios garantuotų patarimų apsaugotų apie 10 metų.

Išsikirti!

Išsikirti!

V-TO TEATRO FESTIVALIO REPERTUARAS

TREČIADIENIS, lapkričio 26 diena, 7:30 val. vak.

Teatro Festivalio atidarymas

JUMORO VAKARAS

Išpildo Vitalis Zukauskas iš New Yorko

KETVIRTADIENIS, lapkričio 27 diena, 7:30 val. vak.

Čikagos Šaulių Teatras - K. Kielos 3 v. komedija

JAINYSTĖS ELIKSYRAS

Režisuoja Juozas Petrauskas

PENKTADIENIS, lapkričio 28 diena, 2 val. popiet

Čikagos Lumino Teatras - L. Dovydeno 1 v. komedija

JEIGU MES RASIM ERANČIUS

Režisuoja Darius Lapinskas

Ir Atozo Barono 1 v. vadinamas vaikams

DIENA PIRME EŽERO

Režisuoja Laima Lapinskienė

PENKTADIENIS, lapkričio 28 diena, 7:30 val. vak.

Rochesterio jaunimo "TEATRAS VIENAS"

Anatolijaus Kairio 3 veiksmų komedija

KU - KU

Režisuoja Andrius Cieminis

SEŠTADIENIS, lapkričio 29 diena, 2 val. popiet

Los Angeles DRAMOS SAMBURIS

Jurgio Gaudos 3 veiksmų drama

GIURLIONIS

Režisuoja Dalila Mackilienė

SEŠTADIENIS, lapkričio 29 diena, 7:30 val. vak.

Toronto teatras AITVARAS

Juozo Grušo 4 veiksmų drama

TEVAS IR SENAS

Režisuoja Aldona Dargytė-Byszkiewicz

SEKMDIENIS, lapkričio 30 diena, 2 val. popiet

Hamiltono teatras AUKURAS

Birutės Pukelėvičienės 3 veiksmų komedija

ANTROJI SALOMĖJA PAINIAVOSE

Režisuoja Elena Danguvietytė-Kudabienė

SEKMDIENIS, lapkričio 30 diena, 7 val. vakaro

ZYMENŲ VAKARAS

Režisuoja pabrėžimas, žymenų įteikimas, vaisės, mėninė dalis, Visčas JACINIO CENTRE, 5620 S. Clarendon Ave.

BILJETAI:

VAZNEŲ PREKYBOS (Gifts International), 2501 West 71st St.

Chicago, IL 60629. Tel. 471-1424 (darbo valandomis). Tuo pačiu

adresu galima užsakyti ir pastu. Kainos: \$5, \$4, \$3. Žymenų biletas \$10 asmeniui.

Ruošia: LB Kultūros Taryba

Medžiai neabejotinai rodo, kad čia ruduo jau užviespatavo.

Jonų amerikiečių, kurie gyvena kilnojamosiose namuose. To kiuose kilnojam. namuose gyvena nemažai ir vyresnio amžiaus žmonės.

Pagal iki šiol veikiančias privalomas taisykles, FT komisijos žiniomis, tipiški kilnojamųjų namų pirmaisiais metais de faktus ir medžiaga kompanija pašalindavo. Bet FT komisijos žiniomis, "daugelis judomųjų namų statybininkų neturi efektyvios, garantuotos sistemos".

KIEKVIENAM GYVENTOJUI

Užsienin išvykti pasus Chicagoje išduoda pasų skyrius, Federal Building, 230 S. Dearborn, Tel. 353-5426.

Jungtinių pajamų gauti: Bureau of Vital Statistics, 130 North Wells, Tel. 443-7790.

Jungtinių pajamų gauti: Jungtinių ir Seimos patarimų gauti -

Salvation Army įstaigoje: Family Service Division, 10 East Pearson, Tel. 944-0378.

United Charities of Chicago įstaiga patarnauja ir vargą patekusiomis seimoms -

64 East Jackson, Tel. 939-5930.

Seimams patarnavimo biuro telefonas - 939-1300.

Katalikų seimoms patarnavimo tarnyba -

506 South Wabash, Tel. 427-7072.

Luteronų Seimoms patarnavimas teikia įstaigą, esanti -

59 East Van Buren, Tel. 939-0930.

Krikščionių seimoms patarnavimas teikia -

201 East Ohio, Tel. 944-3152.

Medicinos problemos Jeigu žmogus gyvulus įkasta, skubiai galite kreiptis į Chicago sveikatos departamentą įstaigą -

Animal Bite Clinic, 3025 S. California Av. Tel. 247-5700.

Taip pat dėl gyvulių įkandimo galite kreiptis į Cook apskrityje -

Department of Animal Control įstaigą, esančią priemiestyje - Maywood, 1500 Maywood Dr., Tel. 865-6050.

Fizinę žmonių sveikatos rūpinimą -

Chicago, Parko distriktas, šalia prie Michigano ežero, North End Soldier Field, Tel. 294-2492.

Tenai vyksta įvairios pratyvos, k. t. z. yoga, vidaus ir lauko tenisas, vidaus ir lauko ledo čiuožimas ir t. t.

Jaunų žmonių organizacija, vadinama YMCA, 211 West Wacker, Tel. 222-8080.

I. fizinių pratybų programa įeina slaugimas, yoga, baletas, tenisas, širdies rehab. programos, vyresnio amžiaus žmo-

Raportas taip pat pabrėžia, kad tokių namų pataisymus statybininkai atsisakydavo padaryti arba užvilkindavo juos pataisyti keliais mėnesiais arba efektyviai neišsprendavo trūkumų problemas. To išdavoje daug ginčų dėl garantijų išsėdimo pasitaikė.

FT komisijos pasiūlytos taisyklės reikalauja, kad kilnojamųjų namų statybininkai ir jų agentai atsakyti už patalynių trūkumus tokių namų pirkėjams.

pr. Petias

ISIDĖMETINI ADRESAI

Tos pačios YMCA organizacijos skyrius -

37 South Wabash, Tel. 372-6600.

Praplėsta fizinis pratybų programa, įvairių rūšių šokiai ir pratybų klasės, gatvėje savisaugos programa ir organizuotas sportas.

Apsinuodijimo ir vaistų perdidelio naudojimo ir vaistų apsinuodijimo gelbėjimo - įstaigos mieste ir priemiestyje.

Zemliau išvardintos ligoninės, kurios turi apsinuodijimo kontrolės centrus, kurie patarnauja ir suteikia informaciją ir gydymą -

Rush Presbyterian St. Luke's ligoninė:

753 West Congress, Tel. 942-5969.

Evanston ligoninė:

2650 Ridge, Tel. 492-6460.

Loyola University Medical Center,

2160 S. First Ave., Maywood, Tel. 531-3882.

Mouth Sinai ligoninė, 1500 S. California Av., Chicago universiteto Wyler Vaikų ligoninė,

950 East 59th Street, Tel. 947-6231.

Prima tik apsinuodijusius vaikus, bet ne suaugusius.

Ravenswood ligoninė, 4550 N. Winchester, Tel. 878-4300.

Children's Memorial, 707 W. Fullerton, Tel. 649-4161.

Chicago Child Care draugija, 5167 S. University, 663-0452.

Magd. Sultaitienė

ISTATYMO PROJEKTAS, VYR. AMŽIAUS ASMENIMS PADIDINTI GALIMYBES DARBU GAUTI

JAV Senato komitetas, vad. Environment & Public Works svarsto įstatymo projektą, praplečiantį vadinamą Senior Environment Employment programą (SEE), kad padidintų galimybes gauti darbą vyresnio amžiaus asmenims, kurie domisi ta programa.

Vadinamoji "Noise control" programa vykdoma Environment Protection agentūros kurį pabrėžia, kad vyresnio amžiaus tarnautojai sutalpę nemažą sumą EPA įlaidų, samdant naują darbo jėgą.

Senatorius John Culver (D, iš Iowos valstijos), kuris padėjo įsteigti SEE programą, "trūkumo kontrolės" (noise control office). Jis buvo įstatymo projekto pranešėjas. Pagal minimą įst. projektą ir kitos EPA įstaigų kvalifikuoti tarnautojai padės kitoms programoms, kurios veikia pagal Clean Air ir Clean Water aktą. Senatorius John Culver yra Senato resursų protekcijos subkomiteto pirmininkas.

Mažas pajamas gaunantieji asmenys, 55 m. ir vyresnio amžiaus turi teisę gauti darbą per Senior Environment Employment programą.

Pr. Petias

NEMOKAMAI GALITE GAUTI LEIDINĮ APIE SVEIKĄ ĮSTAIGŲ VEIKIMĄ

Dvi agentūros - AARP ir National Association Area Agencies on Aging išleido brošiūrą, už agentūrų veikimą ir kaip vyresnio amžiaus žmonės gali įsijungti į svarbių vietų organizacijų darbą.

Nemokamai brošiūrai gauti, rašykite šiuo adresu:

AARP, Dept. AB, P.O. Box 2400, Long Beach, Ca 90801.

NAUJA SOCIAL SECURITY KNYGA

Social Security Administracija išleido naują knygą - "Income and Resources of the Aged", kurioje rašo apie finansinius šaltinius krašto vyresnio amžiaus žmonių.

Knyga galite gauti nemokamai gyvenamosios vietos Social Security įstaigoje.

JŪS KLAUSIATE, MES ATSAKOME

KL. Aš noriu sužinoti, ar aš galiu gauti vyro pensiją? Jis mirė šio mėnesio 11 dieną. Jis manė patiko, širdamas iš namų. Jau 10 metų gyvenau viena. Aš nesu teisiskai išsiskyrusi. Prašyčiau man paaiškinti, ar dar dirbu ir nesu pensininkė.

J. V.

ATS: Jei jūsų vyras prieš mirdamas gavo Soc. Sec. pensiją, tada jūs galėtumėte gauti pagal jo kreditus pensijos išmokas. Jūs sulaukusi 62 metų irgi galėtumėte gauti pagal savo kreditus pensijos išmokas, bet Soc. Sec. įstaiga patikrins, kuri pensija bus didesnė, tai ją ir jums mokės.

KL. Aš esu jau keli metai pensininkas. Ar aš galiu gauti ir mano žmonos pensiją? Ji yra jau mirusi 1972 metais. Ji dirbo septyniuose fabrikuose.

Jonas V. Čiūs

ATS: Mirusios žmonos pensiją jūs negalite gauti. Iš viso Soc. Sec. moka tik vieną pensiją asmeniui, kuri yra didesnė, bet jokių būdų dviejų pensijų niekam nemoka.

Pr. S.

(Bus daugiau)

PLANO PASIDARYMAS PRIEŠ IŠEINANT

I PENSIJĄ

(Tęsinys)

Prieš išeinant galutinai poilsin, yra svarbu, kad baigtumėte savo sveikatos patikrinimą, kai dar reguliariai darbovietėje dirbate ir turite grupinę sveikatos apdraudą. Jeigu jums reikalingas netolimoje ateityje bet kuri operacija, gulkite ligoninėn ir pasidarykite ją, kada dar esate geroje sveikatos būklėje ir dirbate, turėdami medicinos apdraudą. Tuo metu apsilankykite pas optometrą, oftalmologą ir dentistą. Tai tokios sritys, kuriose pensininkai turi daugelį problemų ir tie specialistų patarnavimai kainuoja daugiau, kai tuo iš anksto nesirūpiname. Užsitikrinkite, kad jūsų fizinės sveikatos sąlygos yra geroje būklėje, prieš išeinant į galutiną poilsį. Taip pat reikia atsiminti, kai mes pasidarome senesni, mūsų maitinimosi reikalai pasikeičia. Jei turite tuo reikalu problemų, patartina pasitarti su dietos žinovais.

Kai išeisite pensijon, gal norėsite šiltesniame klimato apsigyventi. Jūsų dukra ar sūnus yra nepriklausomi, todėl jūs esate laisvas "paukštėlis". Neapsunkinkite savęs ir savo vaikų, gyvenant kartu ar arti jų. Esant moderniai komunikacijai ir transportacijai, jūs galite gyventi bet kur šiame krašte ir kartu būti ryšyje su savo šeima. Bet apsigyvenimo klausimą planuokite apgalvotai, pasitarkite su patyrusiais žinovais.

PENSININKO GYVENAMOS VIETOVĖS PASIRINKIMAS

Kai dirbantysis išeina poilsin, pasikeičia jo socialinė padėtis. Daugelis tarnautojų, dirbusių bet kuriose korporacijose vyresniųjų pareigūnų postuose arba aktyvūs verslininkai bei profesionalai, gaudavo padidintas pajamas, kai jie dirbo ir turėjo autoritetinės pareigos. Kada jie išėjo poilsin, jie tapo, gal būt, pirmą kartą savo gyvenime be antrito, socialinės padėties ir be įsakančios galios. Tokia būklė gali palikti to žmogaus asmenybę. Be to, tokia būklė išaukia pinigines problemas tikrąją ar įsivaizduojamą, kur yra būtinas reikalingas pasirodyti, kad ją pats nugalėtų.

Paprastas išėjimo poilsin planavimas gali sumažinti emocinius asmens jausmus ir leisti kiekvienam asmeniui pasiruošti ir džiaugtis nauja poilsiaavimo būkle, kada nedaržomai gali "atostogauti", - žuvis gaudyti, savo namų sodeliuose besidarbuoti.

Toji lietuviška bendruomenė, kurioje jūs ilgus metus gyvenote ir dirbote jums gerai pažįstama ir jūsų bičiulių buvute mėgiama. Bičiuliai jus respektuos ir po to, kai jūs išeisite poilsin. Bet jei jūs persikelsite tuojau pat į naują vietovę, kur jūs nebūsite žinomas, ekonomiškai pozicija su nauja socialine būkle, gali sudaryti jums tam tikrų sunkumų. Jeigu jūs tuojau pat persikelsite gyventi iš šaltesnio klimato į saulėtą kitos valstijos vietovę ir tenai neturėsite pažįstamų lietuvių, jūs gali paliešti emociniai ir materialiniai sunkumai. Patartina, kad planuotumėte pirmiausia keletą mėnesių savo pirmojo pensininko laikotarpį praleisti tarp šeimos narių ir bičiulių tarpe. Džiaugtės savo naujų laisvų gyvenimu: dirbkite tokius darbus, kuriuos visada norėjote daryti, susiraskite naujų įdomių darbų, susiraskite laiko naujiems polinkiams bei išradimams ir t. t.

Kada susilauksite pirmą kartą pensijos laikotarpį žiemos sezoną, aplankykite sapnuose matytą saulėtą kitos valstijos gražią vietovę. Iš karto ten nepirkite gyvenamųjų namų, bet išsinuomokite butą arba pagali sutartį išsinuomokite vienam sezonui kambarį. Jeigu padarysite nuomos sutartį, jūs žinosite, kad jūs iš viso nenutraukėte ryšių su sena vietove ir kad jūs galite visada grįžti į seniau ilgus metus gyvenamus namus. - Jūs nesijausite apsigyvenęs saloje izoliuotas. Pamažų ir su asmenišku nuosprendžiu pamatysite, jei galite pasiruošti pakeisti gyvenamąją apylinkę. Po šešių mėnesių arba vienerių metų apsigyvenę naujoje saulėtoje apylinkėje, jūs žinosite ar jums gerai patiks ten pasilikti nuolatiniame apsigyvenime. Jei patiks naujoji vietovė, parduokite senoje vietovėje turėtus gyvenamus namus ir kraštystikites į naują vietovę įsigytus ar nuomojamus namus. Pažymėtina, kad tam tikras skaičius naujų rezidentų - pensininkų grįžta atgal į savo senosios vietovės gyvenamus namus. Tie pensininkai, kurie daugiau neturi grynų pinigų arba tie, kurie neteko daug pinigų parduodant savo pensininko namus, dažai patenka į ekonominius sunkumus ir bėdą. Pažymėtina, kad statistiniai duomenys rodo, jog nusizumimų skaičius, alkoholių, vagysčių proporcija yra padidėjusi kiekvienoje pensininkų bendruomenės vietovėje. Jeigu jūs persikelsite gyventi pamažų į naują vietovę, ir su reikiamu atsargumu, jūs galite tų visų nepatogumų ir bėdų išvengti.

Pr. S.

(Bus daugiau)

ZEMAIČIAI VĖL PRABILO ŽEMAITISKAI

1) Apie lietuviškas tarmes; 2) Apolinaro Bagdono 3-čiojo poezijos knyga "Medviegalė Pasaka"

(Tėsinys)

Dėl nuolatinių kryžiuočių puolimų visi Rambynų lietuvių kultūrai turėjo pagaliau išsiskirti kituri. Dalis iš jų atvyko į Peštuvės pilį (dabartinis Seredžius prie Dubysos žočių), kiti gi nusidangino į Palangą. Tarpe šių pastarųjų buvo ir Laimutis.

Vuoj, Laimuti, kon darysma, Aš jau vaidiloti, Nabaliesių niekados jau Tava žmuona būti.

Ilgai abu mylimieji svarstė savo padėtį ir pagaliau abu nusprendė taip: lietuviški dievai jiems maža tepadeda, tuo tarpu krikšč. Dievas, sako, yra labai galingas ir drauge gailestingas; sako, jis daro net stebuklus, išgydo žmones, padeda varge ir nelaimėje.

Abu nusprendė, jog geriausia bėgti iš čia, iš žemaitijos, ir vykti į Lietuvą, į Vilnių, kur, sako, yra daug krikščionių.

Po ilgos kelionės, lydimi dviejų tarnų, apsiduria Vilniuje. Čia iš naujo susidomi krikščionimis, krikščionių bažnyčiomis, o ypač įspūdingomis krikščionių pamaldomis. Greitai susipažįsta su vienuoliais bernardinais, net susidraugauja, nes vienuoliai buvo švelnūs ir mieli, o dalis jų buvo lietuviai ir kalbėjo lietuviškai. Po pusmečio abu bėgliai iš žemaitijos buvo paruošti krikštui, apsikrikštijo, o po to netrukus susituokė katalikų bažnyčioje.

Kadangi Laimutis visus žavėjo savo dainomis ir kanklėmis, jis buvo pakviestas atsilankyti Trakuoje ir ten kankliuoti dainuoti. Čia jaunoji pora susipažino su valdovu Kestučiu ir jo žmona Birute. Birutė pakvietė kunigaikštį Indrą, Laimučio žmoną, būti jos palydove.

drauge ("rūmų dama"). O kad juodu abu, Indrė ir Laimutis, buvo krikščionys, tai jiems nieko nekenkė, nes Kestutis, kaip ir jo tėvas Gediminas, buvo tolerantas visoms religijoms.

Jogailos klasta ir Indrės mirtis

Dėl dvivaidžio Jogailos klastos Kestutis ir Vytautas patenka į kalėjimą, kur Kestutis netrukus nužudomas, o Vytautas kalinamas toliau. Indrė, kaip Vytauto žmonos palydovė, lanko retkarčiais Vytautą kalėjime. Kartą jina persirengia Vytauto drabužiais, o savuosius drabužius atiduoda Vytautui. Vytautas, lydimas savo žmonos, pabėga iš kalėjimo. Kunigaikštis Indrė lieka kalėjime ir netrukus nužudoma.

Laimutis, Indrės vyras, išgyvena didį skausmą ir pagaliau įstoja į jo pamėgtą bernardinų vienuolyną vienuoliu. Čia jis atgauna dvasinę ramybę, eina sodininko pareigas. Kaip tikras vaidila, jis drauge nesiliauja kanklėmis ir dainavęs apie žemaičių žemę ir jos valdovus, apie visos Lietuvos praeitį ir dabartį. Šios jo dainos visus patraukia, žavi, uždega...

Poemos epilogas

Poema parašyta klasikinio ketureilio, daktilio. Daug puikių poetinių palyginimų, metaforų. Visur dvelkia epinė lygsvara, epinis objektyvumas. Poema baigiama trimis reikšmingomis ketureilėmis strofomis:

Medininkų pilys kyme
Pastatė bažnyčią,
Patsaa vyskups tén gyvena,
Dieva aviničiuo.

Bat lytuvee su žemaites
Kryževius sukūli.

GERA PROGA NAUJIEMS SKAITYTOJAMS

UŽ DEŠIMT DOLERIŲ NAUJIENOS SIUNČIAMOS TREČDALI METŲ!

Visi lietuviai kviečiami atkreipti į Naujienas savo asmenišką dėmesį, gerai su jomis susipažinti ir jas užsisakyti.

NAUJIEMS SKAITYTOJAMS, NORINTIEMS TINKAMIAU SUSIPAŽINTI SU DIENRAŠČIU, NAUJIENAS SIUNČIAME 4 MĖNESIUS UŽ 10 DOLERIŲ.

Nuoširdžiai kviečiame visas ir visus į platino vajuos talką!

Prenumeratos pratęsimas, užsakymų, bei galimų skaitytojų reikalais prašoma pasinaudoti žemiau esančiomis atkarptomis.

NAUJIENOS

1739 S. HALSTED ST.
CHICAGO, IL 60608

● Iš anksto be raginimo pratęsimu savo prenumeratą, taupydama laiką ir mažindama susirašinėjimo išlaidas. Priede ____ dol.
Pavardė ir vardas _____
Adresas _____

● Užsakau Naujienas kaip dovaną savo _____, kuris yra naujas skaitytojas. Priede ____ dol.
Pavardė ir vardas _____
Adresas _____

Sponsorius pavardė, vardas ir vietovė _____

● Platino vajuos proga, palaikydama lietuvišką spaudą ir Naujienų pastangas, prašau jas siuntinėti už priedamus ____ dol.
Pavardė ir vardas _____
Adresas _____

● Platino vajuos proga, prašau siuntinėti Naujienas dvi savaites susipažinimui nemokamai be jokių įsipareigojimų.
Pavardė ir vardas _____
Adresas _____

(P. Laurinavičiaus drožinys) Kalantės auka

Medviegalis laisvas lėka,
Galingas, tartoni ūla.

Visa šalis suzydieje
Laisve ir geruove,
Vuo lytuvee su žemaites
Pasidiri bruole.

Žemaitijos Laukai

Antroji poeto A. Bagdono knygos dalis pavadinta "Laukai žemaitijos". Šiame savo poezijos skyriuje autorius pateikia mums 32 savo lyrinis kūrinius. Visi šie kūriniai parašyti taip pat klasiniu įvairios ritmikos ketureiliu ir, be to, visi jie rimuoti. O tai visa suklečia šian die didesnį skaitytojo dėmesį. Kodėl? Todėl, kad naujoje "generatų" poezijoje visai išdrakinti proziniai sakiniai, be ritmo ir be rimto (be ano muzikalinio-jausminio elemento, taip giminingo lyrikai), nors dažnai savyje slepia tikrą poeziją, — eiliniam ir neeiliniam skaitytojui darosi skurdoki, nepagauna skaitytojo širdies. Tokie lyriniai eilėraščiai primena apdriskusių, nenusipraususių ir — vardan natūralumo! — nesusišukavusių gražuolę. Dar kitaip: prieš 8 ar 10-tį tūkst. metų panašūs poetiniai bandymai, be puošmenų, be metaforų, nuogi ir aiškūs, buvo išrašomi kalnų olose draug su burtais ir medžioklės linkėjimais.

Taigi, kaip regime, Bagdonas eina lygsvaros keliu, tuo keliu, kuris būna suprantamas ir po 200 metų ir kuris panašus į didžiųjų mūsų poetų kelią.

— Visi šie lyriniai poeto eilėraščiai galima suskirstyti į dvi ryškias dalis:

1) Odė (adoracija ir himnas), t.y. pagerbimas ir žavėjimas kokių nors kilnių asmeniu, nepaprastu kilniu įvykiu arba sava tauta, savos tautos dalimi.

2) Elegija, širdies-jausmų lyrika.

Prie adoracinių Bagdono kūrinių priskirime: Žemaičių himnas, Žemaitijos šventė, Kražė (Kražiai), Gimtuoji žemi, Simonun Daukontun (t.y. Simonun Daukanta), Vykantun (t.y. Vykintą), Partizanun (I partizaną), pagaliau eilėraštis Prys tošče kapa, aprašas V. Jėzaus Kristaus prisikėlimą.

Sie suminėti eilėraščiai yra tokie įdomūs ir tokie būdingi, kad norėtusi juos visus čia iš eilės perrašyti išties. Deja, tokiame sumanymui neleidžia šio straipsnio rėmai ir dienraščio puslapiai. Pasitenkimsime tad tik viena kita strofa. Aure:

Žemi gimtuoji, gielle [kvapniuoji,
Vieje pytime kvapą nešiuoje,
Laukaas gimtėnis laimi
Er mūsa žingsnius sauli [žydieje,
[lydieje.
Žemi gimtuoji, mūsa pagūda,
Augini derliu, ka siejam [grūdą.
Maitinaa kūną, gaivinaa dvasę — Didesnis laimis niekor [nabrisi.
(Iš "Gimtuoji žemi", 73 psl.)

Šaunioje puikioje odoje "Žemaitijos Gynėjų" poetis garbina žemaičius, ilgai gynusius ir žemaitiją ir Lietuvą nuo kryžiuočių-vokiečių:

Du šimtu metų kap liūtja [kuovuojut,
Gindami laisvę ir savo tikybą,
Dar šindyn gėdu, kaip į [mšį juojat,
Matau, kaip šarvą sėdabra [sų, ēba.
(79 psl.)

Garsiam žemaičių kunigaikščiui Vykintui, sumušusiam kryžiuočius didžiam mūšyje prie Saulės (Šaulių), poetas skiria odę, įvardintą "Vykintun". Padėdame čia da būdingus ketureilius.

Tu Saulis mūšie vietu atūžis
Suplykėe uordas kryžievių
[plieškų,
Sava dronsees žygees ēr [meile tievynis
Tava vards omžems istuorijuo [bus lėkis.

Vykinti, simboli žemaičių [krašta laisvis,
Tu ēr prys Mindaugą išdrin- [saa kuovuoti,
Kumet tas kryžiuočių draugu [patapis,
Rėngies žemaičių kraštą [anym duovuoti.
(78 psl.)

Eleginiai Bagdono kūriniai

Sie kūriniai yra pilni švelnios nostalgijos (tėvynės ir anų dienų ilgesio), žemaičių senovės ir žemaičių buities prisiminimų. Savo turinyje jie gana originalūs ir patrauklūs. Aure, tik pasikaitykime eilėraštį "Tinaa" (—Tenai):

Tėn vyniša pušis pilekalne [pakčioje
Tylintee naktēe pasakas [kartuos;
Er pruo tievių vietes prys [lauzun-sustuojin,
Rymuos-ēlgaa ba žuodžis [ba malduos.
(67 psl.)

Arba vėl dvi strofos iš "Sapno", 91 psl.:

Iš tuolimuos dausun šalys
Kasaktį mon tu vadinys,
Kap laimis dvelksmas [nūstabus,
Atvieris saulis mirazus.
Dausun žaismingųjų foni
Atskrisk, lėngvoti svajoni,
Kap žyds iš pasakos [mielsvuos,
Mielsvaas druglees [atplasnok.

Pabaigai galime čia pridurti, kad poetas Apolinaras Bagdonas gana dažnai yra kviečiamas skaityti savo poeziją lietuvių parengimuose. Kartu jis ruošia, kaip redaktorius, du svarbius leidinius "Lietuvių Fondo vardiną" ir "Žemaičių literatūros ontologiją".

A. P. Bagduons, Medviegalė Pasaka, 102 psl., išleido Kražiškių sambūris, Čikaga, 1979 m., kainą nepažymėta.

Motina (labai sumuštam suni): "Ar aš tau nesakiau, kad turi skaityti iki šimto prieš jums priedant muštis?"
Sūnus: "Taip, bet Džeko motina liepė jam skaityti tik iki penkiadesimt!"

● Kas yra demokratija? Demokratija yra, kai tu gali sakyti ką nori ir turi daryti ką tau įsako. (Gerald Barry)

TTG komitetas kreipiasi į Madridą suimtyjų reikalu

I Helsinkio Baigiamąjį Akta pasirašiusias vyriausybes ir visus geros valios žmones" kreipiasi Tikinčiųjų Teisėms Ginti Katalikų Komiteto Dokumentas Nr. 34, išleistas 1980 m. liepos 21 d. Komiteto nariai prašo užstoti "nepakeliamose sąlygose" kalinamą ir kankinamą "kilnų lietuvių Petrą Plumpą — Plui-rą." Jie taip pat informuoja, kad už panašų "nusikaltimą", t.y. už informacijos apie tikinčiųjų diskriminacijos platinimą, teis-mo laukia keturi "nieko nekalti lietuviai: Povilas Buzas, Anas-tazas Janulis, Genovaitė Navic-kaitė ir Ona Vitkauskaitė. Jų teismo persekiojimo faktą bū-tina iškelti Helsinkio nutarimų įgyvendinimui ruošiamoje Ma-drido konferencijoje".

Buvo, Janulio, Navickaitės ir Vitkauskaitės bylai skirtas ir TTG Katalikų Komiteto Doku-mentas Nr. 32, išleistas 1980 m. birželio 21 d. ir adresuotas Lie-tuvos KP Centro Komitetui ir Vyriausybei. "Skaudi iliuzija — bandyti nusišalti tikintiesiems daromas skriaudas, nusikaltimas šite siekti, kankinant nekaltus žmones", rošo Dokumente. Lie-tuvos tikinčiųjų diskriminacija aprašoma Dokumente Nr. 33 (1980 m. birželio 21 d.), kuris reikalauja "pilnos religinės lais-vės". Dokumentas Nr. 31 (1980 m. kovo 12 d.), adresuotas Brež-nevui, gina Rusijoje už religiją sumtus asmenis. Dokumentų tekstai išspausdinti LKB Kroni-lūs ir patrauklūs. Aure, tik pa-skaitykime eilėraštį "Tinaa" (—Tenai):

JAV IR PABALTIJYS
MADRIDO KONFERENCIJOJE
"Mūsų delegacija Madride aiš-kiai patvirtins, kad JAV-ės ir toliau aktyviai laikysis prievarti-nio ir neteisėto Pabaltijo valsty-bių įjungimo į Sovietų Sąjungą nepripažinimo politikos", rašo JAV-ių Valstybės Departamen-to Rytų Europos įstaigos vad-dvas Peter S. Bridges savo lai-ške (1980. IX 5) VLIKo vadovų-bei. Šiuo laišku atsakyta į dr. K. Bobelio ir dr. K. Jurgėlos lai-šką (1980. VIII. 23) JAV Valsty-bės Sekretoriui Muskie, kuriame buvo prašoma atkreipti Madri-do konferencijos dėmesį į Lietu-vos, Latvijos ir Estijos padėtį. Peter S. Bridge taip pat tvirtina, jog JAV-ės "energingai reika-laus", kad Madride būtų "pilnai peržiūrėti" (Helsinkio) Baigmi-nio Akto žmogaus teisių ir (tau-tų) apsisprendimo punktai.

MASKVĄ UŽRUSTINO PA-BALTIEČIŲ VEIKLA JAV-ĖSE

"Jie šmeižia tautas, ir kurias jie išdavė. Pikietuoja ir boiko-tuoja mūsų menininkų pasirody-mus Vakaruose, reikalauja, kad (JAV) vyriausybė nutrauktų pasikėtimą mokslinė ir techninė informacija su SSSRS". Taip apie pabaltiečių pasitūntynes ir politinę veiklą Amerikoje rašo Maskvos Literaturnajai ga-zietai (1980 m. IX. 10). Straips-nio autoriumi nurodytas Feliksas Strūmilas, Lietuvos KP CK užsienio ryšių skyriaus vedėjas ir LSSR biurokratinis stiliumi, o šiame straipsnyje jaučiama pri-tymsio žurnalisto ranka.

Straipsnis susieja pabaltiečių veiklą su Madrido konferen-ci-ja.

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

● LITERATURA, lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesėstą, Vinco Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Joniko, V. Stankos, J. Raukčio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Ciurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varno kūrybos paveikslais. 365 psl. knyga kainuoja tik \$3.

● DAINŲ SVENTĖS LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tau-tinių šokių pirmūnės Juozės Vaidūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojan-tiems, gerintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkulisiais. Studija yra 151 psl., kainuoja \$2.

● VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūko apraš-tas Juozo Adomaičio — Dėdės šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tikslis to laikotarpio buities lite-ratūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

● LIETUVISKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamašausko įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskrčių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinys iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vitovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 335 psl. knygoje yra Rytprūsių žemėlapis. Kaina \$6.

● KĄ LAUMĖS LEME, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsi-minimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pir-maisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

● JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesupras-tas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jašinskio knygoje apie Julius Janonio gyvenimą ir poe-ziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

● SATYRINĖS NOVELĖS, M. Zosėnko kūryba, J. Valaičio vertimas. 200 psl. knygoje yra 40 sąmojingų novelių. Kaina \$2. Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant paštu, pridėti dolerį persiuntimo išlaidoms

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• ROPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SAL-DUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šiokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinininkas

Tel. 476-2206

Išėjus iš parduotos ir galima gauti knygų rinkinį

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Šidlausko knyga apie Amerikos lietuvių partan-gas daryti įtakos į krašto politiką. 102 psl. Kaina \$1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Orderis bus pašlutas tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

PAS SAULIUS

Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė Chicagoje jau išaugo arti tūkstančio narių. Tai didžiausias šaulių organizacijos padalinys Išeivijoje. Organizacija ne tik išaugo, bet ir praturtėjo. Turėdami įrengtus nuosavus namus, su visu reikalingu inventoriu. Dažnai paremia ir kitas kultūrines ir šalpos organizacijas bei spaudą. Sekdami nepriklausomą Lietuvos išugdytas tradicijas, ir Išeivijoje šauliai pasižymi pozityvia veikla. Organizacijos veikla priklauso nuo visų jos narių. Bendrama reikaliui nesigailima nei aukos, nei darbo.

Rinktinėje daug darbo, suma numo ir rūpestio skiria jos vadovė ypač pirmininkas Vlado Isgantitis, moterų vadovė Stasė Cecevičienė, Juozas Mackonis, Jonas Jasaitis, Julius Pocius. Jadvyga Sasnauskienė ir kiti. Tik galima, kad sesės Stasės sveikata sušlubavo. Jai linkėtina sustiprėti ir vėl greitai grįžti pas savus. Laukiame.

Gražiai veikia ir rinktinės specialios grupės. Tautinių šokių grupė pasirodo ne tik savose renginiuose, bet talkininkauja ir kitiems. Kartais išvyksta ir į kitas mažesnes lietuviškas kolonijas. Jiems vadovauja Violeta Atkinson.

Gražiai pasireiškė ir rinktinės choras. Bet gaila, pavargęs choro vadovas pasitraukė, tai ir choro veikla sustojo. Jieškoma kito vadovo. Dar jaunam orkestrui vadovauja A. Ramonis.

Meno ir teatro vaidintojams vadovauja Juozas Petrauskas. Šiais metais jie dalyvauja ir Teatro festivalyje. Lapkričio 27 d. Jaunimo centre jie vaidins K. Kieles trijų veiksmų komediją "Jaunystės eliksyras".

Uniformuoti šauliai su savo vėliavomis visuomet dalyvauja tautinių švenčių minėjimuose, mirtusių pagerbimuose, o reikalingi esant ir demonstracijose. Tas šios rūšies renginiais pridūda išskilingumo. Išskilingiau atšvesti panašias šventes Išeivijoje ir kitas mažesnes lietuvių kolonijas.

Palydėti praėjusius metus ir sutikti naujus, kasmet šauliai ruošia Naujų metų sutikimą, kuris praeina geroje nuotaikoje ir su naujomis viltimis. Toks susikimas savose namuose bus ir šių metų paskutinę dieną.

P. Venclova

TRUMPAI

★

— East Chicago Lietuvos Mėdžiotojų-Meškeriojų klubas paskyrė Naujienoms \$30 auką ir ją atsiuntė per Romualdą Nemicką. Dėkui valdybai ir visiems to klubo nariams.

— Ponio D. Sluzas, Lyons, Ill., po ilgesnės pertraukos vėl tapo Naujienų prenumeratorė. Ji rašo, kad be Naujienų informacijos yra nuobodu.

— Dėkui A. Tamylui iš Marquette Parko už labai vertingus straipsnius, ankstybą prenumeratos pratęsimą ir už \$10 auką. Taip pat dėkui mielai rockfordietei už tokią pat auką.

— Ponio Emilija Koba iš Marquette Parko, be raginimo pratęsdama prenumeratą, savo gerus linkėjimus atlydėjo \$5 auka. Dėkui.

— Greater Southkrest Development Corp., kuriai vadovauja John Pakel, ruošia kalėdinį parodą lapkričio 22 d. 11 val. ryto. Parada prasidės nuo 63-čios ir Pulaski, eis 63-čia ir pasibaigs ties 71-ma ir Western.

— Ponio Elizabeth Perkūnas iš Marquette Parko buvo išvykęs atostogų į El Cajon, Cal.

— Chicago Lietuvos Moterų Klubas susirinkimas įvyks lapkričio 19 d. 11:30 ryto The Chiefs Garden restorane, Palos Heights. Nares priims ponios — Genovaitė Maluska iš Palos Parko ir Cecilija Matul iš Cicero.

— American Cancer Society propaguoja ir ragina visus gyventojus susilaikyti nuo rūkymo lapkričio 20 d. Akcijos tikslas visiškai mesti rūkymą.

— John Dineen, Chicago poliecininkų draugijos pirmininkas, grasino ir "mėlynojo draugio" streiku, jei miestas nepakels 10% algos, kaip numatyta paketai kitų unių nariams miesto uždėte.

— Chicago miesto 37 metų amžiaus policininkai Cincijai Kane Cook County teismas priteisė 5,4 milijonus dolerių iš "Weird Harold Rubin, ponografinio žurnalo Togetner leidėjo. Ji tame žurnale buvo aprašyta kaip menkos vertės prostitutė, C. Kane padėjo areštuoti Rubiną už prostituciją.

— Priesadventinė vakaronė su medicinos paskaita apie širdies atakas ruošia R. Liet. B-nės Marquette Parko apylinkės valdyba lapkričio 22 d., šeštadienį, 6 val. vakaro, lietuvių parapijos salėje. Paskaitos skaitys dr. V. Plioplys, svečias iš Rockfordo. Po paskaitos — MENINĖ DALIS ir KAVUTĖ.

— Visi kviečiami pabuvoti, pasidrauti priesadventinėje vakaronėje. Valdyba

— Dengiame ir taisome visų rūšių stogus. Už darbą garantuojame patirtis — sąžiningas darbas. Jei ruošiatės keliauti — kreipkitės į Lietuvį Istaigą: American Travel Service Bureau 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Telef. 312 238-9787

— Nemokimas patarnavimas užkurti, traukiniu, laivų kelių (cruises), viešbučių ir automobilių nuomavimui rezervacijas; Parduoda ne keltynų draudimus; Organizuoja keliones į Lietuvą ir kitas kaimiškas sudarome išskirtinai giminaičiams apsilankymui Amerikoje ir teikiame informaciją visais keliais reikalingais.

— Taupykite skrydžiams Chartered lėktuvais, tik reikis rezervuoti vietas anksto — prieš 45-60 dienų.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARLA NOREIKIENE

2502 West 59th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2721
Didelis pasirinkimas gero rūkies (vairių prekių)

MAISTAS IR EUROPOS SANDELII

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2757
V. VALANTINAS

DIDŽIULIS KALĖDINIS IŠPARDAVIMAS

IŠ PHILMAID FABRIKO SANDELIIŲ

Sekmadienį, lapkričio 16 dieną

nuo 8 val. ryto iki 4 val. popiet.

• NAKTINĖ APRANGA • IVARIO MEDŽIAGOS BEI AUDINIAI • PIZAMOS • NAMŲ APRANGA • KELNĖS IR KELNAITĖS • IŠEIGINĖ APRANGA • DAUG KITOKIŲ DALYKŲ

Labai daug pataupysite, pirkdami pižamas, ilgas ar trumpas suknelas, chalatus, kelnės ir kelnaites.

Didelis pasirinkimas įvairių audinių, įvairaus dydžio medžiagos gabalų, kaspinų ir elastinių dalykų. Visi ir kiekvienas būsite patenkinti pirkiniais šioje fabriko krautuvėje.

1033 W. VAN BUREN STREET

PRANEŠKITE IR ATVYKITE KARTU SU SAVO ARTIMAISIAIS
Didelė automobiliams aikštė veltui

bet ponai Žibutienė paruošti tiek daug lydekų, tikrai nebuvo lengva.

Visi skirsėi sotūs, patenkinti ir dėkingi. Balius įvyko lapkričio 8 d.

S. Paulauskas

Čičinskas - vertas pamatyti

Pracėję šeštadienį ir sekmadienį Marijos mokyklos salėje buvo pastatyta opera Čičinskas. (A. Kairio librestas, muz. A. Jurgučio muzika ir J. Maželio režisūra).

Apie muziką neturiu suprastimo, bet tik tiek galima parašyti, kad labai gražiai skambėjo, ypač varpo gaudesys. Pati opera tikrai gerai atlikta. Didelis choras, jaunų mergelių baletas, čigonų šokis, dar, rodos, padispanas ar panašus į jį šokis buvo pašoktas. Chorisčių ir chorisčių rūbai puikūs. Pontois tikrai "poniškomis" atrodė.

Čičinskas (Romas Strimaitis) pasigėrėtinai solisto rolę atliko. Neblogai dainavo teologas (Vytautas Paulionis). Abu iš Kanados. Kiti solistai ir solistės savo roles puikiai atliko.

Čičinskas tikrai blogu žmogumi atvaizduotas, net po 100 metų "prisikėlęs", nesileido teologo perkaltėjimams, mesti blogus darbus. Baisus galiautavas, lėbaustojas, mergininkas, per dvikovo nužudo lenkų karininką (Bagdonas), nusmaugia Jadvygą (Audronė Simonaitytė-Gaižiūnienė).

Išbuvus apie porą valandų, dar norėjosi, kad tik ilgiau opera tęstųsi. Tai ir tenka palinkėti. Dainavai, 35 metus sukaktį švenčiant, sėkmės ir dar kartą sėkmės.

Stasys Juškenas

Krupavičiaus minėjimas Clevelande

Š. m. gruodžio 4 d. sueina Lietuvos valstybininko-ministerio, žemės reformos vykdytojo, Liet. Krikščionių Demokrato lyderio, tremties ilgametio VLIKo veikėjo bei pirmininko, Lietuvių Bendruomenės kūrėjo, Prel. Mykolo Krupavičiaus 10-ties metų mirties sukaktis.

Velionio šviesios atminties bei jo žymių darbų prisiminimui š. m. gruodžio 14 dieną (sekmadienį) šv. Jurgio parapijos bažnyčioje ir salėje rengiamas Mykolo Krupavičiaus 10 metų mirties minėjimas. 10 30 val. bažnyčioje iškilmingos pamaldos už velionį ir visus mirusius bei nukankintus krikščionių demokratų veikėjus.

Po pamaldų minėjimas parapijos salėje, kuriame apie Krupavičių paskaitą skaitys Algirdas J. Kasulaitis. Visi kviečiami pamaldose ir minėjime salėje dalyvauti. Minėjimą rengia LKDS Clevelando Skyrius.

A. GARKA

Juozo Šmotelio ATSIMINIMŲ SKIRSNELIAI

Graži, lengvai skaitoma ir įdomi 250 puslapių knyga, su krauta autoriaus troboje. Čikagos ir apylinkės lietuviai, skirsnelių mėgėjai, prašomi atvykti ir knygą pasiimti. Kitur gyvenantieji prašomi užsakyti paštą.

Autoriaus adresas: 7114 S. Campbell Ave. Chicago, IL 60629
Knygos kaina — 5 doleriai.

Žmona: "Branguti".
Vyrai: "Taip, brangioli".
Žmona: "Nebūk paikas, Fricai. Tu žinai, kad aš laikau katę savo rankose".

—Kuo užsiima tavo tėvas?
— Jis skutikas.
— Ar jis turi skutiklą?
— Ne, jis dirba marmelado dirbtuvėje.
— Ką gi jis ten veikia?
— Skuta agrastus.

REAL ESTATE

Namai, Zemė — Pardavimui REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKĖJIMAIS.

DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. Virginia 7-7743

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS

• NOTARIATAS • VERTIMAI

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTORA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

• LIETUVISKAS RESTORANAS su namu ir įrengimais Marquette Parko rajone. Labai geras biznis, lengvos pirkimo sąlygos.

• 2 BUTŲ MEDINIS prie 68-tos ir Maplewood. Labai tinka giminingoms šeimoms.

• MŪRINIS BUNGALOW Brighton Parke, 15 metų. Reikia skubiai parduoti. Neaukšta kaina.

SIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax

2951 West 63rd Street

Tel. 436-7878 arba 839-5568

We'll help you make the right move.

JEI GALVOJATE

PIRKTI AR PARDUOTI,

nuomoti ar apdrausti savo nuosavybę Chicagoje ar bet kur Amerikoje, prašome skambinti ar užėiti į mūsų įstaigą.

Mes visuomet pasiruošę jums patarnauti.

Mes priklausome MLS ir turime kompiuterį.

Virš 500-tai namų pasirinkimų.

BUDRAITIS REALTY CO.

6600 S. Pulaski Road

Tel. 767-0600

S & H GENERAL CONTRACTOR
Cement work — patios, sidewalks, etc. Tuck pointing, chimney work. Sewer work, electric rodding. Roofing — hot roof or shingles. All work guaranteed, no job too small.
Call 788-9298

STASYS ŠAKINIS

LIETUVIS DAZYTOJAS

Dažo namus iš lauko ir iš vidaus.

Darbas garantuotas.

4612 S. Paulina St.

(Town of Lake)

Skambinti YA 7-9107

JOHN GIBAITIS

Advokatų įstaiga

6247 S. Kedzie Ave.

(312) 776-8700

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali daug padėti teisininko Prano ŠULO paruošta, — teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėta, "Sūduvos" išleista knyga su legaliskomis formomis.

Knyga su formomis gauna. ma Naujienų administracijoje 1739 South Halsted St., Chicago, ILL. 60608. Kaina \$3.00.

Advokatas

GINTARAS P. ČEPENAS

Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 12 val. d. ir pagal susitarimą.

Telefonuoti 778-8000

2649 West 63rd Street

Chicago, Ill. 60629

6 — Naujienos, Chicago, Ill. — Sat.-Monday, Nov. 15-17, 1980

ELEKTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiečiuose, greit, garantuoti ir sąžiningai.
KLAUDIUS PUMPITIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

D E M E S I O
62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI
Tiktai \$120 pusmėčiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. Ashland Ave.
Tel. 523-8775

GENERAL REMODELING
• Alumin. langai, durys, medžio apmušimai. • Stalčius darbai, cemento laiptai, porčiai, stogai ir visa kita.
FETINGS CONSTRUCTION
7152 So. Kedzie Avenue
Tel. 776-8505

DAŽYMAS IR REMODELIAVIMAS
Nėra darbo permažo. Visus palū. Iš lauko ir vidaus. Kainos labai prieinamos.
GEDIMINAS BARANAUSKAS
4514 So. Talman Avenue
Tel. 523-0383

A. TVERAS
Laikrodžiai ir brangenybės
Pardavimas ir Taisyimas
2646 West 69th Street
Tel. R.Epublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. SIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7456
Taip pat daromi vertimai, giminų išskirtimai, pildomi piliečių paslymai ir kitoki blaškai.

HOMEOWNERS POLICY
F. Zapolski, Agent
3208 1/2 W. 95th St.
Everg. Park, Ill.
60642. — 424-8654
State Farm Fire and Casualty Company

ADVOKATU DRAUGIA
V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS
2458 W. 69th St.
Darbo val.: nuo 9 ryto iki 7 vak. Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 12 val. d. ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162 arba 776-5163
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

Advokatas
GINTARAS P. ČEPENAS
Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 12 val. d. ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162 arba 776-5163
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

6 — Naujienos, Chicago, Ill. — Sat.-Monday, Nov. 15-17, 1980